

VAASAN HALLINTO-OIKEUDELLE

Asia

Valitus. Maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteishakemus.

Muutoksenhaun alainen päätös

Hollolan kunta, valvontajaosto 6.3.2024 § 14

Asianro

HOLDno-2022-388

Muutoksenhakija

Maanrakennus Ylitalo Oy

Muutoksenhakijan asiamies ja prosessiosoite

Asianajaja Timo Enroos
Asianajotoimisto Niinimäki & Enroos Oy
Tuusantie 1
03100 Nummela
p. (09) 222 4522
sp. timo.enroos@niinimaki-enroos.fi

Valitus

Maanrakennus Ylitalo Oy vaatii, että hallinto-oikeus kumoaa Hollolan kunnan valvontajaoston päätöksen ja myöntää hakemuksen mukaisen luvan hakijalle ja velvoittaa Hollolan kunnan korvaamaan muutoksenhakijan oikeudenkäyntikustannukset hallinto-oikeudessa laillisine viivästyskorkeineen kuukauden kuluttua päätöspäivästä lukien. Oikeudenkäyntikulujen määrä täsmennetään myöhemmin.

Maanrakennus Ylitalo Oy vaatii myös, että hallinto-oikeus kumoaa ja hylkää Hollolan kunnan valvontajaoston päätöksen käsittelymaksusta kokonaisuudessaan.

Muutoksenhakija pyytää myös, että hallinto-oikeus suorittaa kohteella katselmuksen.

Perustelut

Yleistä

Muutoksenhakija viittaa ja vetoaa asiassa aiemmin lausuttuun sekä esitettyyn kaikilta osin. Toiston välttämiseksi ei enemmälti tässä valituksessa toisteta muistutuksiin annettuja vastaselityksiä ja ne on sellaisenaan myös liitetty valvontajaoston päätösasiakirjaan.

Asia on ollut vireillä jo vuodesta 2019 ja asiakokonaisuuden osalta hakija on jo aiemmasta kunnan päätöksestä valittanut. Hallinto-oikeus oli palauttanut asian kunnan viranomaisen uudelleen käsittelyyn hakija hallinto-oikeuskäsittelyn aikana tekemien hakemusmuutosten vuoksi. Muutoksessa oli otettu huomioon kohtuullisin osin niitä näkökohtia, jota asian käsittelyssä oli aiemmin esitetty, jotta väitetyt esteen hakemuksen hyväksymiselle väistyisivät.

Kallioalueen biologinen merkitys ja alueen raja

Hämeen ELY-keskus on lausunnossaan katsonut, että käsittelyn aikana tehty käyttöalueen raja ei olisi tarkoituksenmukainen tai mahdollinen. Kuten useiden muiden lausunnossa esitettyjen väitteiden osalta, se on jäänyt ilmaan pelkäksi väitteeksi ilman yksilöintiä, millä perusteella ja minkä vuoksi tehty raja ei olisi tarkoituksenmukainen tai mahdollinen. Kun hakemuksen liitteessä oli uudelleen raja tehty yksityiskohtaisesti perustellen, ei yleisluontoisella kiistämällä ole täten asiallista merkitystä.

KHO:n ratkaisu (2016:93) kaikilta osin soveltuva nyt käsillä olevaan hakemukseen. Täsmennetyssä hakemuksessa on asianmukaisesti ja yksilöidysti perusteltu rajauksen muuttamista siten, että arvokkaaksi luokitellun kallioalueen aluetta koskevat edellytykset tulevat paremmin täytetyksi kokonaisuus huomioon ottaen. Näin tehtynä suunnittelualueen pohjoisosa voisi jäädä muusta alueesta poikkeavampana arvosteltavaksi toisin.

Viitatussa KHO:n ratkaisussa ottamisalue sijainnut vastaavalla tavalla arvokkaaksi luokitellulle alueelle ja ratkaisun olennaisena oikeusohjeena on ollut, että em. seikka ei itsenäisenä perusteena voi olla hakemuksen hylkäämisen syynä. Näin ollen asiassa on ratkaistava miltä osin ottamisalue täyttää niitä kriteereitä, joita maa-aineslaki edellyttää.

Päätösperusteluissa on katsottu, että ottamisalue sijoittuu alueelle, jolla olisi osin erityispiirteinä korkeat jäätikön hiomat viistoseinämät sekä suora liittyminen lakiosien melko tasaisiin kallioselänteisiin. Hakijan teettämän yksityiskohtaisen selvityksen mukaan väitteet eivät pidä paikkansa. Päätösperusteluissa on kuitenkin erikseen todettu, että selvitys on tehty ammattimaisesti ja että luokitellun kallioalueen tärkeimmät arvot sijoittuvat pääosin ottamisalueen ulkopuolelle. Mm. lakialueet säilyisivät alueella ennallaan. KHO:n ratkaisun mukaisesti, kun ottamisalueella ei ole itsenäisesti suojeltavia erityispiirteitä, jää

ottamisaluetta koskevin osin tarkasteltavaksi ennemminkin hankkeen maisemavaikutukset.

Päätösperusteluissa esille tuotu näkemys kallioaluekokonaisuuden menettämisestä johtaa käytännössä em. KHO:n ratkaisuohteen vastaiseen tulkintaan, jossa arvokkaaksi luokiteltu alue tulisi täten jo yleisellä tasolla automaattisesti ottamistoimintaa estäväksi alueeksi, mikä ei vastaa em. KHO:n ratkaisun oikeusohjetta.

Tässäkin tapauksessa ottamistoiminnan maisemavaikutukset ovat paikallisia ja vähäisiä. Ottamisalue sijoittuu ympäristöön, jonka pohjoisosassa kulkee paikallistie ja muilta osin näkymä ottamisalueelle on varsin rajallinen.

Hakemuksen liitteenä oleva asiantuntijaselvitys osoittaa, että ottamisalue sijoittuu ympäristöön siten, että toiminnalla ei ole olennaisia maisemavaikutuksia. Ko. seikka on toki havaittavissa myös hakijan pyytämän katselmuksen yhteydessä.

Toisin kuin Hämeen ELY-keskuksen lausunnossa on todettu, hakijan asiantuntijaselvityksessä todetaan, että lakialueet pysyisivät hakemuksen mukaisella ottamisalueella ennallaan. Kun hakemuksen mukaisessa selvityksessä on ko. seikka yksityiskohtaisesti todettu, tulisi vastakkaisessa lausunnossa yksilöidä, miltä osin lausunnon antaja katsoo, että ottamisalue sisältyy lausunnossa tarkoitettuun lakialueeseen. Nyt lausunnossa tuodaan väite esille vain yleisluontoisesti, ilman, että hakija voisi esittää yksilöityä vasta-argumenttia. Hakijan selvityksessä on varsin yksityiskohtaisesti selvitetty ottamisalueen sijoittuminen maisemalliseen ympäristöön. Jos lausuman antaja tai päätöksen tekijä katsoo, että selvityksessä todettu ei pidä paikkansa, on kohtuullista edellyttää, että poikkeava näkemys myös yksityiskohtaisesti perustellaan, jotta valituksessa, katselmuksessa tai vastaselityksessä voidaan ko. seikka yksityiskohtaisesti hallintotuomioistuimelle.

Lupamääräyksiin tehtävät rajaukset

Päätöksessä on katsottu, että lupamääräyksillä ei voitaisi tehokkaasti rajata toimintaa hyväksyttävälle tasolle. Tältä osin perusteluna on esitetty, että rajoitettu ottamisalue ei olisi taloudellisesti kannattava vailla yksilöityjä perusteluita. Hallintoviranomaisen on käytännössä mahdotonta arvioida kannattavan toiminnan rajamääriä, kun kyseisiä taustatekijöitä ei ole hakemuksessa ja sen liitteissä ollut tarvetta enemmälti yksilöidä. Jos hakemus olisi hyväksyttävissä lupamääräysten rajauksin, lienee hakijalla yksin oikeus määrittää hankkeen taloudelliset edellytykset.

Lupamääräysten rajauksia ei ole päätöksessä katsottu olevan edellytyksiä antaa myös, koska ottamisalueella ei ole kauneusarvoiltaan ja luonnonesiintymiltään merkityksentä aluetta. Ko. perustelu on käytännössä sama asia, kun katsotaan alueen oleva arvokkaaksi luokiteltu kallioalue, mikä ns. yleisperusteluna ei ole KHO:n em. ratkaisun mukaisen oikeusohjeen mukaisesti lainsäännöksen tarkoitus.

Päätösperusteluissa on todettu, että luvan myöntämisen epävarmuustekijänä olisi muistutuksissa esitetty kannanotot suojeltujen eliölajien esiintymisestä alueella. Muistutuksissa tältä osin esitetty väitteet eivät maanomistajana toimivan hakijan näkemyksen mukaan ole paikkansa pitäviä. Todistamattomia väitteitä ei ole hyväksyttävä hylkäävän hakemuksen perusteeksi miltään osin.

Päätösperusteluissa on viitattu hakemukseen ja hakijan lisäselvityksiin, joiden osalta päätöksessä on yleisellä tasolla viitattu, että uusien seikkojenkaan perusteella ei ole aihetta arvioida luonnon kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien merkitystä toisin. Päätösperustelu on yleisluontoinen eikä anna mahdollisuutta hakijan arvioida, mitä uusia seikkoja on käsitelty päätösharkinnassa ja millä perusteella on päädytty ko. yleisluontoiseen ratkaisuun.

Ympäristön pilaantumisen vaara, melu- ja pölyhaitat

Toiminnan aiheuttama melu- ja pölyhaitta ottamisalueella on varsin paikallinen. Lupahakemuksen mukaisessa toiminnassa sen aiheuttama melu- ja pölyhaitta on esitetty noudatettaviksi suojatoimenpiteitä. Toiminnan paikallisuus ympäröivään luonnonmukaisen luonnon laajuuteen nähden osoittaa yhdessä em. suojelutoimenpiteiden kanssa, että toiminta ei aiheuta laajalle ulottuvia haitallisia vaikutuksia luonnolle.

Päätösperusteluissa on todettu, että kallioulouhostoiminnan melu- ja pölyhaitat vaikuttavat väistämättä mm. eläin- ja kasvilajiston viihtymiseen ja säilymiseen huomattavasti toiminta-aluetta laajemmalla alueella. Mitään perusteluita tälle näkemykselle ei ole esitetty. Väite ei vastaa tosiasioita ja päätösperustelu edellyttää yksityiskohtaista taustoittamista, miltä osin ja mitkä lajistot kärsivät olennaisesti toimita-alueen ulkopuolella louhostoiminnasta. Päätöksessä on hyväksytty maallikoiden esittämä perustelematon näkemys huomioimatta hakijan asiantuntijan esittämää perusteltua vastakkaista näkemystä.

Meluvallit on yleisesti käytetty torjuntakeino etenkin meluntorjuntaa. Louhosalueet ovat jo luonteensakin vuoksi yleisesti hiljaisilla vähäasutetuilla alueilla, joten ko. perustelu lopettaisi käytännössä kauttaaltaan louhostoiminnan. Toiminta-alueen lähistöllä ei sijaitse asutusta.

Yksityiskohtaisen liikennemeluselvityksen mukaisesti ohjearvoja toiminnan perusteella ei ylitettäisi, mikä päätösperusteluissa on myönnetty. Em:sta huolimatta on katsottu, että toiminta aiheuttaisi ympäristön pilaantumisen vaaraa. Toiminnan aiheuttama melu on torjuntatoimenpiteitten jälkeen varsin paikallista eikä rasita aluetta yleisesti. Kun ohjearvoja ei selvityksen mukaan ylitetä, mutta siitä huolimatta yleisellä tasolla todetaan toiminnan aiheuttavan ympäristön pilaantumisen vaaraa, on päätöksessä käytetty ympäristöviranomaisena

päätösvaltaa säännösedellytykset ylittäen. Hakijan yksityiskohtaiset melu-, pöly- ja värinäselvitykset on täten sujuvasti ohitettu ilman asianmukaista perustetta.

Päätösperusteluissa on myös todettu, että kelirikkoaikana kuljetukset tulisi tehdä ”12 tonnin nuppikuormina”. 12 tonnin painorajoitus tarkoittaa käytännössä, että tuolloin ei tiellä kuljeteta mitään, koska kuorma-auto jo itsessään painaa tuon 12 tonnia tai enemmän.

Liikenteen lisäystä ei ole pidettävä merkittävänä. Tällä hetkellä käytettävän liikenneväylällä ajetaan keskimäärin 17 raskasta kuormaa ja hakemuksen mukainen lisäys olisi 14 kuormaa.

Kaavan merkitys ja maisemakuva

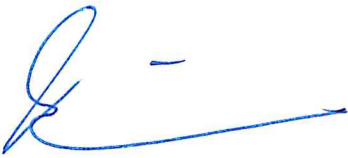
Suunnittelualue sijoittuu maakuntakaavassa maaseutumaiselle alueelle. Esillä olevista kartoista voidaan todeta, että ottamisalueen lähiympäristö on ennemminkin tavanomaista metsämaisemaa varsin laajalti ottamisalueen ulkopuolella. Esillä olevista valokuvista voidaan todeta, että metsämaisemaa halkoo siellä täällä myös hakkuualueita. Lähimpänä ottamisaluetta sen koillispuolella sijaitsee myös peltoalueita. Näin ollen aluetta on eri tavoin hyödynnetty erilaisiin taloudellisiin tarkoituksiin ilman, että niiden osalta katsottaisiin olevan haitallisia luonnon monimuotoisuuden ja eliölajien säilyttämisedellytysten kannalta. Laajan alueen osalta kyse on varsin paikallisesta hyödyntämisalueesta. Ottamisalueen sisälle ei tule sellaisia maa-alueita, jotka rikkoisivat luonnon monimuotoisuutta tai poistaisi eliölajien säilyttämisedellytyksiä ottamisalueen ympäristössä.

Hollolan kunnan kaavoitusviranomaisen on katsonut, että hakemuksen myöntämiselle ei ole kaavoituksellisia esteitä. Kaavoitusviranomaisen on perustellut hakemuksen hyväksyntää myös todeten, että kohde ei ole maisemallisesti merkittävällä alueella. Kaavoitusviranomaisen on myös katsonut, että arvokkaan kallioalueen arvoluokituksen perusteet eivät osu

Vihdissä huhtikuun 15. päivänä 2024

Maanrakennus Ylitalo Oy

Laati:

Timo Enroos

Asianajaja, varatuomari

Lohja